၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကြီးကို ကျင်းပတော့မည်ဖြစ်ရာ အဆိုပါရွေးကောက်ပွဲကြီးနှင့် ပတ်သက်၍ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများကို ပြည်သူများ သိရှိလေ့လာနိုင်ရန် ဖော်ပြပေးသွားပါမည်။ ဆောင်းပါးတွင်ပါရှိသည့် အကြောင်းအရာများသည် စာရေးသူ၏ အာဘော်သာဖြစ်ပါသည်။

(စာတည်းအဖွဲ့)

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲနှင့်အတူ (၃၃) ရှောင်ကြဉ်ရမည့် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများ

မောင်စာဂ

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကြီးသည် နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည်ဖြစ်ရာ ယနေ့ဆိုလျှင် ၈၆ ရက်သာ လိုပါတော့သည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများက ပါတီစည်းရုံးရေး လုပ်ငန်းများ အားသွန်ခွန်စိုက် ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ နောက်မကြာမီ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ အတည်ပြုကြေညာပြီးနောက် မဲဆွယ်စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ကြရပါမည်။ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများကလည်း မိမိတို့နှစ်သက်ရာပါတီ အနိုင်ရရှိရေး ရေးကြ ပြောကြ၊ ဟောပြောကြ စည်းရုံးကြပါမည်။

ဥပဒေနှင့်အညီ လွတ်လပ်စွာ ရေးသားပြောဆိုဟောပြောစည်းရုံးခွင့် ရှိကြပါသည်။ သို့ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အလေးထားကြရပါမည်။ အထူးသဖြင့် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေများ၏ အခန်း ၁၃ တွင် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများနှင့် ပြစ်ဒဏ်များအကြောင်းကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းတို့ကို နားလည်သိရှိစေရန် လိုအပ်သည်။ အနှစ်ချုပ်၍ မျှဝေပါရစေ။

ရွေးကောက်ပွဲပြစ်မှုကျူးလွန်ရာရောက်ခြင်း

အောက်ဖော်ပြပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို မပြုမိဖို့ ရှောင်ကြဉ်ကြရန်လိုအပ်ပါသည် -

- ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်နှင့် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပိုင်ခွင့် မကျင့်သုံးနိုင်စေရန် အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ မလျော်ဩဇာသုံးခြင်း၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားခြင်း၊ လာဘ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် လာဘ်ယူခြင်း မပြုရပါ။
- ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာအခွင့်အရေးကို မတရားသဖြင့် ရရှိစေရေးအတွက်ဖြစ်စေ၊ ယင်းအခွင့်အရေးကို ရရှိခဲ့ခြင်းအတွက် ကျေးဇူးတုံ့ပြန်သည့် အနေနှင့်ဖြစ်စေ ငွေ၊ ပစ္စည်း၊ အစားအသောက်၊ ရာထူး၊ အလုပ်အကိုင်နေရာ ပြောင်းရွှေ့မှု သို့မဟုတ် အခြားအခွင့်အရေး တစ်ခုခုကို အသုံးပြုလျက် လာဘ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် လာဘ်ယူခြင်း မပြုရပါ။
- ရွေးကောက်မှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးကို လွတ်လပ်စွာ မကျင့်သုံးနိုင်စေရန် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦးဦးကို သို့မဟုတ် မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးဦးကို ခြိမ်းခြောက်ခြင်း မပြုရပါ။
- လူမျိုးကိုဖြစ်စေ၊ ဘာသာရေးကိုဖြစ်စေ အကြောင်းပြု၍ ဆန္ဒမဲပေးရန် သို့မဟုတ် ဆန္ဒမဲ မပေးရန် ဟောပြောခြင်း၊ ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ခြင်း၊ ဆန္ဒမဲပေးခြင်း ပျက်ပြားစေရန် သို့မဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲ ပျက်ပြားစေရန် စည်းရုံးဟောပြောခြင်း၊ လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ ရေးသားခြင်း၊ ဖြန့်ချိခြင်း၊ ပိုစတာများ အသုံးပြုခြင်း၊ အခြားနည်းဖြင့် အားထုတ်ကြိုးပမ်းခြင်း မပြုရပါ။
- ဆန္ဒမဲပေးခြင်း ပျက်ပြားစေရန်ဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲပျက်ပြားစေရန်ဖြစ်စေ စည်းဝေးဟောပြောခြင်း၊ လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ ရေးသားခြင်း၊ ဖြန့်ချိခြင်း၊ ပိုစတာများအသုံးပြုခြင်း သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် အားထုတ်ကြိုးပမ်းခြင်း မပြုရပါ။
- ကော်မရှင်နှင့် ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲ အဆင့်ဆင့်က ထုတ်ပြန်ထားသော စာရင်း၊ အကြောင်းကြားစာ၊ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာစာရွက်စာတမ်း၊ မဲစာရင်း၊ ဆန္ဒမဲလက်မှတ်၊ ကြိုတင်ဆန္ဒမဲလက်မှတ်၊ စာအိတ် သို့မဟုတ် အထုပ်တို့ကို တမင်ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ရေးသွင်းထားသည်တို့က ဖတ်ရှုမရအောင် ပြုလုပ်ခြင်း မပြုရပါ။
- မဲစာရင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဆန္ဒမဲလက်မှတ် သို့မဟုတ် ကြိုတင်ဆန္ဒမဲလက်မှတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့ကိုပေးပို့ရာတွင် အသုံးပြုသောစာအိတ် သို့မဟုတ် အထုပ်ကိုသော်လည်းကောင်း တမင်ကြံရွယ်ချက်ဖြင့် ဖျက်ဆီးခြင်း သို့မဟုတ် ယင်းတို့တွင် ရေးသွင်းထားချက်များကို ဖတ်ရှု၍မရစေရန် ပြုလုပ်ခြင်း မပြုရပါ။
- ဆန္ဒမဲလက်မှတ် သို့မဟုတ် ကြိုတင်ဆန္ဒမဲလက်မှတ်ကို မသမာသောနည်းဖြင့် အခြားသူတစ်ဦးအား ပေးခြင်း မပြုရပါ။

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာပြစ်မှုများကို ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြစ်မှုများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ တိုင်ကြားလိုသူသည် သက်ဆိုင်ရာရဲစခန်းသို့ သွားရောက်၍ တိုင်ကြားနိုင်မည်။ မဲဆန္ဒရှင် တစ်ဦးကဖြစ်စေ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းကဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်က ဖြစ်စေ၊ သက်ဆိုင်ရာကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးက ဖြစ်စေ၊ မဲရုံအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ သက်သေအထောက်အထားခိုင်လုံစွာဖြင့် တိုင်တန်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ရွေးကောက်ပွဲမကျင်းပမီ ဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနေစဉ်ဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့်နေ့မှစ၍ (၁၅) ရက်အတွင်းဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ တိုင်တန်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

- ဆန္ဒမဲလက်မှတ်မှအပ အခြားပစ္စည်းတစ်ခုခုကို မဲပုံးအတွင်းသို့ ထည့်သွင်းခြင်း မပြုရပါ။
- ဆန္ဒမဲလက်မှတ်ကို မသမာသောနည်းဖြင့် အခြားသူတို့အားပေးခြင်း၊ ဆန္ဒမဲလက်မှတ်မှအပ အခြားပစ္စည်းတစ်ခုခုကို သို့မဟုတ် မဲလက်မှတ်အတုကို မဲပုံးအတွင်းသို့ ထည့်သွင်းခြင်း မပြုရပါ။ အသုံးပြုဆဲဖြစ်သောမဲပုံးကို အခွင့်အာဏာမရှိဘဲ ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ ဆန္ဒမဲလက်မှတ် သို့မဟုတ် ကြိုတင်ဆန္ဒမဲလက်မှတ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း မပြုရပါ။
- လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ် တစ်နယ်ထက်ပို၍ ဆန္ဒမဲပေးခြင်း၊ မိမိဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ်အတွက် တစ်ကြိမ်ထက်ပို၍ဆန္ဒမဲပေးခြင်း၊ သူတစ်ပါးအယောင်ဆောင် ဆန္ဒမဲပေးခြင်း မပြုရပါ။

ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနေစဉ် မဲရုံအတွင်းဝင်ခွင့်မရှိဘဲ ဝင်ခြင်း၊ အတုပြုလုပ်ထားသော ဆန္ဒမဲလက်မှတ်ကို တစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ၊ အများကိုဖြစ်စေ မဲပုံးအတွင်းသို့ ထည့်ခြင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးဦးအား ဆန္ဒမဲပေးခြင်း မပြုနိုင်စေရန် နှောင့်ယှက်ခြင်း မပြုရပါ။

- ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့်နေ့တွင် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူတစ်ဦးဦးအား ဆန္ဒမဲပေးခြင်း မပြုနိုင်စေရန် နှောင့်ယှက်ခြင်း သို့မဟုတ် နှောင့်ယှက်ရန် အားပေးကူညီခြင်း မပြုရပါ။
- ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပမည့်နေ့တွင် မဲရုံအတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ မဲရုံမှကိုက် ၅၀၀ အတွင်း၌ဖြစ်စေ မဲဆွယ်ခြင်း၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦးအတွက် ဆန္ဒမဲပေးရန် တောင်းဆိုခြင်း သို့မဟုတ် မပေးရန်တိုက်တွန်းခြင်း၊ သွေးဆောင်ခြင်း မပြုရပါ။
- မဲရုံအတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ ကိုက်၅၀၀အတွင်း၌ဖြစ်စေ အသံချဲ့စက် အစရှိသည့်အသံကို ကျယ်စေသည့် ကိရိယာတန်ဆာပလာများ သုံးစွဲခြင်းနှင့် အော်ဟစ်ခြင်း၊ စည်းကမ်းမဲ့သည့်အပြုအမူများ ပြုလုပ်ခြင်း မပြုရပါ။
- မဲရုံတွင် ဆန္ဒမဲပေးရန် သတ်မှတ်ထားသော အချိန်နာရီအတွင်း မဲရုံ၌မဖွယ်မရာသောအမူကို ပြုခြင်း၊ မဲရုံမှူးက တာဝန်ဝတ္တရားအရ ပေးသည့်အမိန့်ကို မနာခံခြင်း မပြုရပါ။

ကျူးလွန်ခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု

အထက်ဖော်ပြပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ပါက ရွေးကောက်ပွဲပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်မည်။ ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်သူ မည်သူကိုမဆို တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ကိုဖြစ်စေ၊ ကျပ်တစ်သိန်းထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးကိုဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံရမည်။

ရဲစခန်းတွင် တိုက်ရိုက်တိုင်တန်းခွင့်ရှိခြင်း

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာပြစ်မှုများကို ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြစ်မှုများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ တိုင်ကြားလိုသူသည် သက်ဆိုင်ရာရဲစခန်းသို့ သွားရောက်၍ တိုင်ကြားနိုင်မည်။ မဲဆန္ဒရှင် တစ်ဦးကဖြစ်စေ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းကဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်က ဖြစ်စေ၊ သက်ဆိုင်ရာကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဦးက ဖြစ်စေ၊ မဲရုံအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ သက်သေအထောက်အထားခိုင်လုံစွာဖြင့် တိုင်တန်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ရွေးကောက်ပွဲမကျင်းပမီ ဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနေစဉ်ဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့်နေ့မှစ၍ (၁၅) ရက်အတွင်းဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ တိုင်တန်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

လိမ်လည်၍တိုင်တန်းခြင်း

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာပြစ်မှု တစ်ရပ်ရပ်ကို လိမ်လည်စွပ်စွဲပြီး တိုင်ကြားခဲ့လျှင် ထိုတိုင်ကြားသူအား သုံးနှစ်ထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်သုံးသိန်းထက် မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးကိုဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံရမည်။

ရွေးကောက်ပွဲ အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ရေး

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်းသည် ရွေးကောက်ပွဲအောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် အနှောင့်အယှက်၊ အဖျက်အမှောင့်များ၊ ရွေးကောက်ပွဲ၏ အန္တရာယ်များဖြစ်သည်။ ဖော်ပြပါ တားမြစ်ချက်များကို ပြုကျင့်ပါက ကျူးလွန်သူ ကာယကံရှင် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခံရနိုင်ခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ထိခိုက်နစ်နာနိုင်ခြင်းတို့သာမက မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများ အေးချမ်းသာယာစွာ ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ရေးကိုလည်း ထိပါးရာရောက်သည်။

သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၊ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ရွေးကောက်ပွဲတာဝန်ရှိသူများအားလုံးက အဆိုပါ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများကို သိရှိထားခြင်းဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်များ ချောမွေ့အောင်မြင်စေရန် သတိပြုဆောင်ရွက်နိုင်ကြမည်။ ယင်းသို့သော အနှောင့်အယှက်၊ အဖျက်အမှောင့်များ မဖြစ်ပေါ်ရအောင် သတိပြုဆင်ခြင်ဟန့်တားနိုင်မည်။ ကြိုတင်စောင့်ကြည့် တားဆီးကာကွယ်နိုင်မည်။ ပေါ်ပေါက်လာပါကလည်း ဥပဒေနှင့်အညီ တိုင်ကြားအရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်မည်။

အမှန်စင်စစ်မှု ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာပြစ်မှုများသည် နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၊ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်များနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်မဟုတ်။ ရွေးကောက်ပွဲကို စီစဉ်ကျင်းပသည့် ရွေးကောက်ပွဲတာဝန်ရှိသူများ၊ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများ၊ ရွေးကောက်ပွဲ စောင့်ကြည့်လေ့လာသူများ၊ မဲရုံကိုယ်စားလှယ်၊ အကူကိုယ်စားလှယ်များအားလုံးတို့နှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်။ ဤသည်တို့ကို သိရှိနားလည်ကြရန် လိုအပ်သည်။ ရှောင်သင့်သည်တို့ကို ရှောင်၍ ဆောင်သင့်သည်တို့ကို ဆောင်ကြရမည်။

ရွေးကောက်ပွဲတစ်ခုတွင် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများ ကျူးလွန်ခြင်းမှကင်းစင်ခဲ့လျှင်၊ မဲဆန္ဒရှင်များအားလုံး အဆင်ပြေချောမွေ့စွာ ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ကြလျှင် အောင်မြင်သော ရွေးကောက်ပွဲ၊ လွတ်လပ်သော ရွေးကောက်ပွဲ၊ တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲဟု သတ်မှတ်ပြောဆိုကြရမည်သာ။

ရွေးကောက်ပွဲနှင့် သက်ဆိုင်သူအားလုံး ဥပဒေနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေ၊

❖ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ချမ်းသာစွာဖြင့် ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ကြပါစေ၊

❖ လွတ်လပ်၍ တရားမျှတသည့် ရွေးကောက်ပွဲများ အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ကြပါစေ။

ကျောင်းကုန်းမြို့၌ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားရရှိရေး ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်

ကျောင်းကုန်း ဩဂုတ် ၁၃

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ပုသိမ်ခရိုင် ကျောင်းကုန်းမြို့နယ်တွင် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရာ၌ အသက်(၁၈)နှစ် ပြည့်ပြီးသူတိုင်း ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် မဆုံးရှုံးစေရေးအတွက် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေး ကတ်မရှိသူများအား ယနေ့နံနက်ပိုင်းက လှည်းဆိပ်စံပြကျေးရွာ ပညာအလင်းအိမ် စာကြည့်တိုက်တွင် ကျောင်းကုန်းမြို့နယ် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဆိုင်ရာဦးစီးဌာန မြို့နယ်ဦးစီးမှူး ဦးမောင်မောင်လွင်နှင့် ဝန်ထမ်းများက နိုင်ငံသားကတ်ပျောက်ဆုံးသူများနှင့် အသက်(၁၈) နှစ် ပြည့်ပြီးသူများထဲမှ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ် မရှိသူများအား သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ပြည့်စုံပါက ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ကွင်းဆင်းကာ ပြုလုပ်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ် ပျောက်ဆုံးသူ ၁၁၀ နှင့် အသက်(၁၈) နှစ်ပြည့်ပြီး အသစ်ပြုလုပ်သူ ၈၂ ဦးတို့ကို လူစုလူဝေး မဖြစ်ပေါ်စေရန်အတွက် Social Distancing ဖြင့် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ဝင်းကြိုင် (ပြန်/ဆက်)